

Partij voor
de Dieren **PARTIJ
VOOR HET
NOORDEN**

Statenfractie GroenLinks Provincie Groningen

Turfsingel 83
9712 KL Groningen
050-316 4568
groenlinks@ps-provinciegroningen.nl

Groningen, 24 juni 2024

Aan de voorzitter van het College van Gedeputeerde Staten

Betreft: Schriftelijke vragen veiligheidsbeleving vrouwen in het OV

Geachte voorzitter,

Het televisieprogramma *Pointer* besteedde in haar uitzending van 20 juni 2024 aandacht aan de sociale (on)veiligheid van vrouwen in het openbaar vervoer. In de uitzending komt naar voren dat vrouwen zich dubbel zo vaak onveilig voelen in de openbare ruimte. Vaak heeft dit te maken met (ervaringen met) ongewenste gedragingen en seksueel grensoverschrijdend gedrag.¹ Met name in het openbaar vervoer wordt dit gevoel van sociale onveiligheid ervaren. Een enquête onder ruim 7400 vrouwen toont aan dat 82% van hen het openbaar vervoer als 'onprettig' ervaart en ruim een derde daarom reizen met het openbaar vervoer weleens vermijdt. Voor stations geeft 91% aan deze plekken als 'onveilig' te ervaren en geeft 40% stations wel eens te vermijden.² Op een kaart met locaties waar vrouwen een onveilig gevoel of ervaring gehad hebben, zijn meerdere Groninger stations vertegenwoordigd (waaronder Groningen Hoofdstation en Haren).³

De fractie van GroenLinks vindt dit een schrikbarend signaal. Het openbaar vervoer kan alleen 'openbaar' en inclusief zijn als het voor iedereen veilig en toegankelijk is. Daarom moeten deze signalen wat ons betreft serieus genomen worden en vertaald worden tot concrete maatregelen om de sociale veiligheid te verbeteren. Echter, uit de huidige monitoring en beschikbare data lijkt er geen probleem te zijn. In de Klantenbarometer geven reizigers gemiddeld 8,0 voor het gevoel van veiligheid in het openbaar vervoer in Groningen en Drenthe. Het onderzoek van *Pointer* beschrijft dit als een blinde vlek, die ontstaat doordat in de sociale veiligheidscijfers geen onderscheid gemaakt wordt tussen mannen, vrouwen en andere groepen binnen de veiligheidsbeleving, hierin is dus een genderdatakloof. Waardoor de input van vrouwen die het openbaar vervoer vanwege (on)veiligheidsoverwegingen mijden niet inzichtelijk zijn en niet meegenomen kunnen worden. De provincie Zuid-Holland en de vervoersregio Amsterdam zijn daarom als eerste begonnen met het verzamelen van deze data, om een completer beeld te krijgen van de sociale veiligheidsbeleving binnen het openbaar vervoer en op stations.

Uit de Jaarstukken van het OV-Bureau 2023 blijkt dat 'imago een grote rol speelt bij het terugwinnen van de reiziger, waarbij veilig en aangenaam kunnen reizen de sleutels zijn. Het is belangrijk om een duidelijk beeld te krijgen hoe inwoners van Groningen en Drenthe kijken naar de bus in dit gebied. Wat is het imago van de bus en hoe tevreden zijn de inwoners over het busproduct dat wij aanbieden?' Over sociale veiligheid wordt geschreven dat 'het OV-bureau verantwoordelijk is voor de beleidsontwikkeling op het gebied van sociale veiligheid. Dit gebeurt in nauwe samenspraak met de vervoerder vanwege de gezamenlijke belangen.' Eerder stelde uw college in de beantwoording van Statenvragen betreffende de Stationsbelevingsmonitor 2023 van NS en ProRail in de provincie Groningen: "De continue aanwezigheid van mensen op een Hub en/of een station zal bijdragen aan een betere sociale veiligheid. In onze overleggen met gemeenten, ProRail en NS onderzoeken wij welke functies wel of niet mogelijk zijn bij Hubs/stations waarbij ook mensen aanwezig zijn. Onze inzet is erop gericht om binnen de mogelijkheden het maximale te bereiken."

¹ 'Kun je me even ophalen van het station?', *KRO-NCRV Pointer* 20 juni 2024, <https://pointer.kro-ncrv.nl/kun-je-me-even-ophalen-van-het-station?>

² 'Bang in de openbare ruimte: op deze plekken voelen vrouwen zich onveilig', *KRO-NCRV Pointer* 20 juni 2024, <https://pointer.kro-ncrv.nl/bang-in-de-openbare-ruimte-op-deze-plekken-voelen-vrouwen-zich-onveilig>.

³ 'Op deze kaart onthullen duizenden vrouwen onveilige plekken – check jouw buurt', *KRO-NCRV Pointer* 20 juni 2024, <https://pointer.kro-ncrv.nl/op-deze-kaart-onthullen-duizenden-vrouwen-onveilige-plekken-check-jouw-buurt>.

Omdat hieruit duidelijk blijkt dat het college veel waarde hecht aan sociale veiligheid binnen het openbaar vervoer en menselijke maatregelen wil nemen om deze waar mogelijk te verbeteren, hebben wij voor u de volgende vragen:

1. Is het college op dit moment al bekend met een kloof in sociale veiligheidsbeleving tussen mannen, vrouwen en overige groepen? Zijn er bij het college, OV-Bureau of de vervoerders eerder signalen binnengekomen dat vrouwen zich onveilig voelen in het openbaar vervoer en op stations?
2. Is het college het met GroenLinks eens dat het gevoel van veiligheid subjectief is en tussen (groepen) mensen onderling kan verschillen? Zo ja, is het college het met GroenLinks eens dat een inclusief openbaar vervoer dat voor iedereen veilig en toegankelijk is vereist dat onderscheid in beleid gemaakt wordt tussen de verschillende sociale (on)veiligheidsbelevingen voor mannen, vrouwen en overige groepen? Zo nee, deelt het college de mening van o.a. NS: "We willen dat iedereen zich veilig voelt in onze treinen en op onze stations. Wij maken dus geen apart beleid voor mannen/vrouwen/overige groepen"?
3. Is het college bereid om in navolging van de provincie Zuid-Holland en de vervoersregio Amsterdam concreet te onderzoeken wat de verschillen in sociale (on)veiligheidsbeleving zijn tussen mannen, vrouwen en overige groepen, om een beter beeld en meer data te verkrijgen over de ervaring van sociale veiligheid in het openbaar vervoer? Zo ja, welke lessen en conclusies kan het college al overnemen van de provincie Zuid-Holland en vervoersregio Amsterdam? Zo nee, waarom niet?
4. Is het college het, gezien de signalen dat vrouwen het openbaar vervoer mijden vanwege sociale (on)veiligheidsbeleving, met GroenLinks eens dat het belangrijk is om juist de mening van vrouwen die momenteel geen gebruik maken van het openbaar vervoer of het openbaar vervoer mijden vanwege sociale (on)veiligheidsoverwegingen te betrekken bij veiligheidsbeoordelingen en beleidsafwegingen? Zo ja, op welke manier is het college van plan dit te gaan doen? Zo nee, waarom niet?
5. Is het college bereid om de verschillende (on)veiligheidsbeleving op te nemen binnen de beleidsontwikkeling van het OV-bureau op het gebied van sociale veiligheid, in de ontwikkeling van stations en hubs, en in de concessieafspraken met de vervoerders? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?
6. Is het college bereid om de noodzaak voor onderscheid in beleid tussen de verschillende (on)veiligheidsbelevingen tussen mannen, vrouwen en overige groepen uit te dragen in gesprekken richting andere relevante partijen, zoals het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, NS, ProRail, en het IPO? Zo nee, waarom niet?

Uw antwoorden zien wij met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

Bas de Boer (GroenLinks)
Nadja Siersema-Orsel (GroenLinks)
Paula Benjamins-van Oudheusden (D66)
Stijn ten Hoeve (Partij voor de Dieren)
Dries Zwart (Partij vóór het Noorden)